

མ་བཅེགས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་དགུང་ན་བཞེགས།
 བཏུབ་ཐོན་པའི་ནགས་ལྷང་ཆང་ཆིང་འབྲིགས།
 རྩམ་པའི་ལྷ་མོ་མེད་པའི་ལྷ་མོ།
 བཏེགས་རང་བཞིན་ལྟོས་པའོ།

བོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་

ལྷུང་ཆུལ་དང་ དཔེར་བཟོད།

ཞིང་ལྷག་མཛེས་མའི་ལུས་དང་ཆུ་ཆུས་དང་
 སྒྲེམ་འཇམ་མཉེན་དྲི་བསྟངས་འབྲུལ་བ་སྟེ།
 ལྷན་ལ་སྟོན་པོས་ན་མ་མཁའི་ཁ་དོག་འཛིན་
 མཛེས་མའི་ལང་ཆོད་ཀར་ལ་དམར་བའི་མ་

ཞིང་ལྷག་མཛེས་མའི་ལུས་དང་ཆུ་ཆུས་དང་ལུས་
 སྒྲེམ་འཇམ་མཉེན་དྲི་བསྟངས་འབྲུལ་བ་སྟེ།
 ལྷན་ལ་སྟོན་པོས་ན་མ་མཁའི་ཁ་དོག་འཛིན་
 རྩམ་པའི་ལྷ་མོ་མེད་པའི་ལྷ་མོ།
 མཛེས་མའི་ལང་ཆོད་ཀར་ལ་དམར་བའི་མ་དང་ས།

མ་བཅེགས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་དགུང་ན་བཞེགས།
 བཏུབ་ཐོན་པའི་ནགས་ལྷང་ཆང་ཆིང་འབྲིགས།
 རྩམ་པའི་ལྷ་མོ་མེད་པའི་ལྷ་མོ།
 བཏེགས་རང་བཞིན་ལྟོས་པའོ།

ཀྱི་རི་བོ་དགུང་ན་བཞེགས།
 བཏུབ་ཐོན་པའི་ནགས་ལྷང་ཆང་ཆིང་འབྲིགས།
 རྩམ་པའི་ལྷ་མོ་མེད་པའི་ལྷ་མོ།
 བཏེགས་རང་བཞིན་ལྟོས་པའོ།

ས་མའི་ལུས་དང་ཆུ་ཆུས་དང་ལུས་
 མཉེན་དྲི་བསྟངས་འབྲུལ་བ་སྟེ།
 ས་ན་མ་མཁའི་ཁ་དོག་འཛིན་།
 རྩམ་པའི་ལྷ་མོ་མེད་པའི་ལྷ་མོ།
 བཏེགས་རང་བཞིན་ལྟོས་པའོ།

མ་བཅེགས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་དགུང་ན་བཞེགས།
 བཏུབ་ཐོན་པའི་ནགས་ལྷང་ཆང་ཆིང་འབྲིགས།
 རྩམ་པའི་ལྷ་མོ་མེད་པའི་ལྷ་མོ།
 བཏེགས་རང་བཞིན་ལྟོས་པའོ།
 མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

བོད་ཀྱི་སྐད་རག་བྱང་ཚུལ་དང་
དཔེར་བརྗོད།

བྱུང་བ་ལྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཅམས།

མེ་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

图书在版编目 (CIP) 数据

藏族诗学起源与发展/土登彭措著. —北京:民族出版社,
2006.3 重印

ISBN 7-105-05276-7

I. 藏... II. 土... III. 藏族—诗歌史—藏语 IV. 1207.209

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 009452 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2003 年 3 月第 1 版 2006 年 3 月北京第 2 次印刷

开本:850mm×1168mm 1/32 印张:4.5

印数:1501—5500 册 定价:6.80 元

此书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换

(发行科电话:58130509)

དཔེ་སྟྭ་འགན་ཁུར་པ།

责任编辑：

པར་ཁུས་འགན་ཁུར་པ།

责任校对：

མངོས་ཆ་རྒྱས་འགྲན་པ།

装帧设计：

འབྲིན་ལས་ཀྱི་མཆན།

次勒降泽

སྒྲུ་མ་ཆས་མཆོ།

卓玛青措

ཀམ་རྩོ་ཆེ་ཆེ་རིང་།

吾 要

བོད་ཀྱི་སྐད་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་དཔེ་བཅུ་།

ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཅུ་མས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྟྭ་ཁང་གིས་བསྟན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(པེ་ཅིན་ནི་ཕིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། ཐུག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གངས། 58130509)

2003ལོའི་ཟླ་3པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྟྭས།

2006ལོའི་ཟླ་3པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐིང་སྟེང་གིས་པ་བསྟྭས།

དཔེ་ཆ་ད། 850mm×1168mm 1/32 དཔར་ཤོག4.5

པར་གངས། 1501 - 5500 དེབ་རེར་སྒྲར་6.80

ཕྱེལ་པའི་འདྲ་བར།

དཀར་ཆག

- མཚན་བཟོད། (1)
- ས་བཅད་དང་ཁོ། བོད་ཀྱི་སྐྱོན་ངག་གི་ཐོག་མའི་བྱང་རྩལ།
..... (3)
- གཅིག ངག་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱོན་ངག (5)
- གཉིས། ཡིག་ཐོག་བརྒྱད་པའི་སྐྱོན་ཚོ། (10)
- གསུམ། དེང་རབས་རང་དབང་སྐྱོན་ཚོ་མ་གྱི་སྐོར། (14)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཚོ་མ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོ་མ་ཤན་
འུགས་མིན་སྐོར། (16)
- གཅིག རྒྱ་གར་གྱི་ཚོ་མ་ཤན་མ་འུགས་པའི་སྐྱོན་ངག ... (16)
- གཉིས། རྒྱ་གར་གྱི་ཚོ་མ་ཤན་འུགས་པའི་སྐོར། (19)
- གསུམ། སྐྱོན་ངག་ལ་ལུས་རྒྱན་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་
མེད་སྐོར། (23)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། དོན་རྒྱན་སོ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བཟོད།
..... (25)
- གཅིག རང་བཞིན་བཟོད་པའི་རྒྱ། (25)
- གཉིས། དཔེ་རྒྱ། (27)

གསུམ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཀུན།	(50)
བཞི། གསལ་བྱེད་གྱི་ཀུན།	(61)
ལྔ། བསྐྱར་བ་ཅན་གྱི་ཀུན།	(66)
དྲུག་ འགོག་པའི་ཀུན།	(67)
བདུན། རོན་གཞན་བཞོད་པའི་ཀུན།	(75)
བརྒྱད། རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཀུན།	(77)
དགུ་ སྲིད་པ་ཅན་གྱི་ཀུན།	(82)
བཅུ་ བསྐྱེད་བཞེད་ཀུན།	(83)
བཅུ་གཅིག་ སུལ་བྱུང་གི་ཀུན།	(86)
བཅུ་གཉིས། རབ་རྟོག་གི་ཀུན།	(88)
བཅུ་གསུམ། རྒྱུ་ཀུན།	(91)
བཅུ་བཞི། སྤུང་ཀུན།	(97)
བཅོ་ལྔ། ཆའི་ཀུན།	(98)
བཅུ་དྲུག་ རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན།	(100)
བཅུ་བདུན། དགའ་བ་ཅན་གྱི་ཀུན།	(100)
བཅོ་བརྒྱད། ཉམས་ལྡན་གྱི་ཀུན།	(103)
བཅུ་དགུ་ གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་ཀུན།	(106)
ཉི་ཤུ་ རྣམ་གྲངས་བཞེད་པའི་ཀུན།	(107)
ཉེར་གཅིག་ གྲུ་ཏུ་ཕན་པའི་ཀུན།	(107)
ཉེར་གཉིས། རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཀུན།	(107)
ཉེར་གསུམ། བསྐྱོད་དོར་གྱི་ཀུན།	(108)
ཉེར་བཞི། རྒྱུར་བའི་ཀུན།	(111)
ཉེར་ལྔ། རྒྱད་པར་བཞེད་པའི་ཀུན།	(120)

ཉེར་བྱུག་ མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་ཀློན།		(122)
ཉེར་བདུན། འགལ་བའི་ཀློན།		(123)
ཉེར་བརྒྱད། སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་ཀློན།		(127)
ཉེར་དགུ་ རྩོམ་བསྟོད་གྱི་ཀློན།		(128)
སུམ་མུ། ངེས་བསྟན་གྱི་ཀློན།		(130)
སོག་ཅིག་ ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཀློན།		(132)
སོག་ཉིས། ཡངས་བརྗོད་གྱི་ཀློན།		(133)
སོག་སུམ། ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཀློན།		(133)

མཚན་བརྗོད།

ལྷ་མོ་དབང་ས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
གངས་རིའི་མདངས་ལ་གཟི་ཡི་སྒྲན་འབྲས་གཡོ། །
བྱེ་རུའི་མཆུ་ལ་ཤེལ་གྱི་ནུ་འབྲར་མཛེས། །
གདུང་བའི་བྲ་ལ་བཅེ་བའི་དྲོད་བྱིན་མ། །
དབང་ས་ཅན་ལྷ་མོ་མགྲིན་པའི་རྒྱན་འདིར་རོལ། །

སྒྲན་པའི་ངག་སྒྱུར་མགྲིན་པའི་གཤེས་ལ་རྫོགས། །
འཇུ་མ་པའི་བཞིན་རས་སྒྲན་སྒྲིས་མདངས་ལ་འཆར། །
བཅེ་བའི་སྒྲིང་གཏམ་དབང་ས་སུ་གྱེར་མཁས་པ། །
སྒྲན་ངག་བྱེད་པོ་ལྷག་རྩི་ན་རྒྱུང་མ། །

འཕགས་བོད་མཁས་པའི་སྒྲིང་ནོར་མེལ་ང་མའི། །
དགོངས་དོན་རྒྱུད་མང་སྒྲོགས་ལ་རྒྱ་བྲལ་བ། །
སྒྲན་ངག་སྒྲིབ་པའི་གཙུག་རྒྱན་བོད་མཁས་པ། །
གངས་ཅན་མཁས་པའི་དབྲས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཅམ། །

གང་གི་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས། །
བདག་སྒྲོའི་བྱམ་པ་ཡོངས་སུ་འགོངས་མཛད་པ། །
དབྱངས་བདུན་པག་གི་དཔལ་རྣམས་ཐང་སྤྲུལ། །
མི་འབྲལ་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་རྟག་དུ་ཞུགས། །

སྤྲུལ་བརྒྱད་པའི་ཁྱིད་རྒྱན་མ་ཆད་ཅིང་། །
གདམས་པག་གནད་ཀྱི་ཆན་ཁ་ཉམས་མེན་པའི། །
སྟན་ཆོག་རྒྱད་མང་སྒྲོག་པའི་སྤྲུལ་བྱངས་འདི། །
ཕྱི་རབས་གཞོན་ནུའི་ཆོགས་ལ་སྦྱིས་སུ་སྤྱིང་། །

ཚུ་སྦྱིས་པར་བཞད་པའི་སྦྱིད་ཆལ་ན། །
ཀལ་པིང་ཀའི་སྤྲུལ་བྱངས་མི་ལྡན་ཡང་། །
ལྷ་ཤུག་གཡུ་ལོ་རྒྱས་པའི་ནགས་ཁྲོད་ན། །
གཞན་གསལ་མགིན་པའི་དབྱངས་སྟན་སྒྲོགས་ལ་བྲེལ། །

ས་བཅད་དང་པོ། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ གི་ཐོག་མའི་བྱང་ཆུ་ལ།

སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་བ་དེ་བཅོད་བྱ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བཅོད་དོན་གང་དེ་ཐད་ཀར་མ་བཅོད་པ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ལུས་པ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་བཅོད་ནས་སྐྱོག་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོའི་ཡིད་ལ་ཉམས་མཚར་བའི་ཆོར་སྒང་སྟེར་བའི་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་དག་རིགས་ཤིག་ཡིན། སྤྱིར་འགྲོ་བ་མའི་སྐད་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནང་དུ་བཅོད་དོན་སྐྱེ་བ་པའི་ཐ་སྐད་ཇི་མང་ཕྱིན་པ་དང་། སྐད་རིགས་དེ་ཉིད་མིང་ཆོག་དང་། ཐ་སྐད་ཀྱིས་སྤྱུག་པོ་ཆགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་གི་ཤེས་རིག་འདི་བྱང་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་བ་དེ་བོད་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་མ་བསྐྱར་བའི་གོང་གི་ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་མང་པོའི་གོང་ནས་བྱང་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་མིག་ལམ་དུ་བསྐྱེ་བ་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་རེད། ཡོན་ནའང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བར་ཅུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་བོད་ལ་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་བྱང་བ་ནས་བཟུང་། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད་བོད་མའི་འབྲུང་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད་པ་ནི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡིན་པ་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་མིན་པ་ནི་སྟོན་མ་དཔྱད་དང་ལྡན་པའི་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་རེད།

ཤེས་རིག་དང་རིག་གནས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ད་ལྟར་ཡུལ་གང་ཡང་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར། ཤེས་རིག་གང་དེའི་འབྲུང་ཁྲུང་སེལ་ཆུས་གང་ཡིན་བདེན་དྲང་གི་ལམ་ནས་གསལ་པོར་བསྟན་དགོས་པ་ནི་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་གྱེད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རྒྱུད་པའི་བདེན་དཔང་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། དེང་དུས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་བྱུང་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་དུ་ཡིན་ཡང་། བྱང་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྲུང་སེལ་ཆུས་དེ་རྒྱ་གར་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ལས་བོད་ལས་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་རོ། ། འོན་ཀྱང་དེང་དུས་རྒྱས་མེད་རྒྱས་གཏམ་སྤྲོ་བའི་མཁས་པ་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ནང་ཆོས་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་གསར་བཟོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཁྲུང་སེལ་བོད་ལ་ཐུག་པའི་ནང་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་འགྲེལ་བཤད་གནང་བཞིན་འདུག་པ་དེ་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཙུང་བའི་སྒྲིང་པོ་གང་ཡིན་ཚུགས་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུགས་གཏམ་ཅམ་མོ། །

སྤྱིར་རིག་གནས་ཞེས་པ་དེ་མིའི་སྒོ་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་སྐྱེད་དང་། དར་སྤེལ་བཏང་བའི་ཤེས་རིག་ཅིག་ཡིན་སྟབས་མི་རིགས་གཅིག་གི་ཤེས་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གི་བྱུང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རིག་གནས་གསར་པ་ཞིག་གསར་སྐྱེད་བྱས་པ་ལ་མི་རིགས་དེ་དང་དེའི་རིག་གཞུང་ཞེས་རྗོད་ན་མི་འགྲིག་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། བྱང་ཆོས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་སྟེ། བྱང་ཆོས་ཞེས་པའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་ན། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་ཤེས་རིག་ཅིག་ཡིན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོང་སྟེད་ཀྱི་མ་རེད། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཐོག་མར་མཐོང་མཁན་དེ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་རྟོགས་པའི་

དོན་དམ་བདེན་པའི་གནས་ལྟགས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གང་དུ་དར་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྟགས་ལ་
 བྱང་ཆོས་གཅིག་མ་གཉོགས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད། ཚ་བའི་གནད་དོན་དེ་མི་
 ཤེས་པའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱི་ངོར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་ལམ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་འབྱུང་ཁྲུང་སྤངས་མི་འདྲ་བར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་
 སེམས་པ་ནི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་རིག་གཞུང་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་ཙམ་དུ་ཟད། དེས་ན་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ལམ་ཆེའི་འབྱུང་ཁྲུང་སྤངས་ནི་བོད་རང་ནས་ཡིན་
 ཡང་། བོད་དུ་དར་བའི་ནང་པའི་འབྱུང་ཁྲུང་སྤངས་ནི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་ལས་ནང་
 ཆོས་བོད་ལས་དར་བའི་ཁྲུང་སྤངས་ནམ་ཡང་རྟེན་མི་སྲིད།

གཅིག ངག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟན་ངག

བོད་ཀྱི་སྟན་ངག་དེ་ཐོག་མར་ངག་ཐོག་ནས་བརྒྱད་དེ་དར་བྱབ་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་
 ཡོད་པ་ནི་སྤྱོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་སྟན་ངག་གི་ཐོག་མར་ནི་ཐུ་
 གཞས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཁ་ཚོ་མ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱམས་ཡིན་ཞིང་། ཐུ་གཞས་དང་
 ཁ་ཚོ་མ་གྱི་སྟོར་རྒྱམས་མང་ཆེ་བ་དེ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་གོང་ནས་ད་བར་
 ངག་ཐོག་ནས་བརྒྱད་དེ་དར་བྱབ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཐུ་གཞས་དང་ཁ་
 ཚོ་མ་མང་ཆེ་བ་དེ་ད་ལྟའང་ངག་ཐོག་ནས་བརྒྱད་དེ་བེད་སྤྱད་ཐེད་བཞིན་པ་
 ལས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་མེད། ཐུ་གཞས་དང་ཁ་ཚོ་མ་གྱི་སྟན་ངག་རིགས་འདི་
 དག་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་གོང་ནས་མི་རྒྱམས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། སྤྱོད་བཤུ་

ཁོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་རྣམས་ངག་ཐོག་དུ་བལ་བྱང་དུ་
ཐོན་པའི་ཆོག་སྒྱུར་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཚེ་མ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་སྒྲན་ངག་སྒྲ་བྱན་
དང་། འོན་ཀྱང་། གཤམ་ཆོག་གི་བྱན་སོགས་བྱ་བོད་ལམས་པའི་སྒྲན་ངག་གི་
རིག་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་མ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞྏ།

དཔེར་ན། ལྷ་གཞན་གྱི་རིགས་ལ།
རྩ་བུ་ཡག་རིག་དུས་གནའ་གཡག་དྲན།
ཤ་འབྲེལ་མོ་^①མེད་ན་ཅི་ལ་དྲན།
སྡེ་བྱ་གྲོང་རིག་དུས་རོགས་དགའ་དྲན། །
ཞེ་མ་བྱན་མོ་མེད་ན་ཅི་ལ་དྲན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་བ་དངོས་པོའི་དཔེ་དང་།

རྩ་རི་རྩ་ཤོག་བདེ་མོར་བཞུགས། །
རྩ་ཚུ་སེམས་མ་འགྲོ་མི་ཡིན། །
སྤང་རི་སྤང་ཤོག་བདེ་མོར་བཞུགས། །
སྤང་བྱན་མོ་ཉོག་འགྲོ་མི་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་བྱན་དང་བསྟུས་བརྗོད་འདྲིས་མ།

ཡང་ན། ལ་མོ་བྱ་བ་ཀྱི་བྱ་དེ། །
དུག་ཚུ་ཡིན་པར་མ་ཤེས། །
ད་ནི་བདུད་ཅི་ཡིན་ཡང་། །
མི་འཁྱུང་བླག་གི་བཅད་འགྲོ། །

① འབྲེལ་མོ། ཞེས་ཤིང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཞིམ་པའི་དོན།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བསྟུས་བརྫོད་ཀྱི་ཐུན།

ཤར་ཕྱོགས་སྤྱིན་པ་འགྲོ་འགྲོ། །

རང་གཉིས་འགྲོ་བྱ་བྱང་ན། །

མེ་ཁ་ལྟ་སྤྱིན་བཞིན་འདི། །

ཁྱད་དགོས་བྱང་ན་ལས་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་ཐུན་དང་།

ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་ཕྱི་འགག། །

མགོ་ལ་བཞག་ཐུ་བྱང་ན། །

དབུ་སྒྲ་ཐུ་བྱང་ལོ་མ། །

བྲེགས་དགོས་བྱང་ན་ལས་རེད། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཐུན།

འདྲི་བ། གནའ་སྤྱོད་མོ་སྤྱིད་པ་ཕྱགས་ཆགས་སྐབས། །

ཆགས་པ་སྤྱེ་མ་སྤྱིད་པ་སྤྱ། །

ཆགས་སྤྱིད་གཉིས་ནང་གང་གང་སྤྱ། །

དྲིས་ལན། གནའ་སྤྱོད་མོ་སྤྱིད་པ་ཕྱགས་ཆགས་སྐབས། །

ཆགས་པ་སྤྱེ་མ་ཐུ་མཆོ་སྤྱ། །

སྤྱིད་པ་སྤྱེ་མ་སྤྱེ་སྤྱེ་སྤྱ། །

ཆགས་སྤྱིད་གཉིས་དེ་མཉམ་སྤྱེ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གྱི་བ་བྲིས་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་
 པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱ་གཞས་གྱི་ནང་དུ། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོན་
 ངག་མེ་ལོང་མའི་ནང་གསལ་བཞིན་སྤྲོན་པ་གི་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག
 དེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོན་པ་གི་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་གི་བསམ་སྒྲོའདི་ཡང་རྒྱ་གར་བ་
 གཅིག་ལྟའི་བསམ་སྒྲོའི་ཚམ་མ་ཡིན་པ་ཉི་མ་ལའི་རི་རྒྱུད་དུ་གནས་པའི་གནའ་
 བོའི་མི་རིགས་དེ་དག་གི་ཐུན་མཛེས་གི་བསམ་སྒྲོའདང་། ཤེས་རིག་ཅིག་ཡིན་པར་
 གསལ། གནའ་བོའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ངག་ནས་ངག་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱ་
 གཞས་འདི་དག་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཆོས་གསར་ཚོམ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
 རྟེན་པས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་འཛོལ་གནས་བྱས་པའི་མི་རིགས་འདིའི་
 བསམ་སྒྲོའདང་། སྤྲོན་པ་གི་ཤེས་རིག་མཆོད་བྱེད་ཅིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཉ་ཅང་དར་བུབ་ཆེ་བའི་ཁ་ཚོམ་ཞེས་པ་དེ་
 ཡང་མང་ཆེ་བ་སྤྱི་བཟང་གི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་། ཐ་ན་ཡི་གེའི་སྦྱར་སྟོན་ག་
 ཚམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཙམས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེས་ན་སྤྲོན་
 ངག་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་པའི་གཤེས་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་རིག་
 ཅིག་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། ཁ་ཚོམ་རིགས་དེ་དག་པལ་ཆེར་སྤྱ་རྒྱན་སྟོན་གྱི་བྱས་
 པ་མང་ཞེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་1948ལོར་ཁམས་ལྷེ་དགོ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་
 ཁོངས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་འདུ་སྐྱར་ཁག་གཉིས་ནང་འབྲུག་ཕྱང་བ་རེད། དུས་
 དེར་གྲེ་འབོད་དཔོན་གྱི་སྤྱས་གྲེ་འབོད་ལྟ་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་དཔོན་གཡོག་མང་པོ་
 ཞིག་དང་བཅས་ལྷེ་དགོ་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་ཁ་མཆུ་གཏུག་སར་འགྲོ་བའི་ཆོ།
 སོག་མོ་དཔོན་དང་འཁྱ་རྒྱུད་དཔོན་གཉིས་མཉམ་བཞེབས་ཀྱིས་མེ་ཤོད་དག་
 མནན་འགག་ཟེར་བའི་འཕྲང་ལམ་དུ་སྟུག་ནས། གྲེ་འབོད་ལྟ་རྒྱལ་སྟོན་
 མདའ་བརྒྱབ་ནས་བསད། སྤྲོན་པོ་རྣམས་འགའ་ཞིག་བསད། འགའ་ཞིག་

གིས་སྤྱོད་བཞིན་འབབ་བཞིན་བྱས་མཐར་མཇུག་ཁྲུང་དགོས་པ་བྱུང་བ་རེད།
 འོན་ཀྱང་གྲོ་དམག་འགའ་ཞིག་ནགས་གསེབ་ཏུ་སྤོས་འཇུ་སྟོན་གི་དམག་ལ་དག་
 ལེན་སྟོན་པས་སྟོན་མོ་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་ལུ་བརྟན་ཆག་རེའི་ཉིང་ཏུ་ལངས་ནས་ཇིག་
 ཇིག་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དག་པོས་མེ་མདའ་འཕངས་པ་དེ་ཡིང་དུས་ཐོག་ཏུ་
 སྟོན་ནས་བསད། ཉིན་དེར་འཁོར་འཇམ་དང་། སྤོ་སྤོ་ཐེར་བའི་སྟོན་པ་
 རྣམས་ཀྱང་གྲོ་དམག་གིས་རྒྱང་འདས་བསད་པར་གྲགས། རོན་ཁྱེན་དེ་ལ་མེ་
 མོད་ལྷེ་པའི་མི་མེར་སྐྱོམ་ཁ་སྐྱོམ་བཞོད་པར།

ཁོབ་ཐེར་དུས་འཁོར་འཇམ་ལ་སྤོད་བཞོག།

སྤོ་སྤོ་སྤོ་ཁིང་ནང་ལ་བསྐྱེ།

སྤོད་ཁ་སེ་གྲོ་འཁོར་ལྟུལ་བསྐྱེ།

ཡིང་དུས་མཉམ་པོ་ལྟུ་བརྟན་ལངས།

ལྟུ་བརྟན་ཡིང་དུས་ལྟོགས་ལ་བརྟུབས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ལྷེ་དགའི་འཛོ་མདའ་སྟོགས་ཀྱི་འཛོ་རྒྱང་ཁོག་ཐེར་བའི་ལྱང་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་རེད། དུས་རྒྱུན་ལྱང་པ་དེའི་བྱང་མེད་རྣམས་ཁ་སྐྱོམ་བཞོད་རྒྱ་དགའ་
 པོ་དང་། ཁ་སྐྱོམ་མཁས་པོ་ཡོད་པ་རེད། ལྱང་པ་དེའི་དཔོན་པོ་ལ་འཛོ་རྒྱང་
 དཔོན་ཐེར། འཛོ་རྒྱང་དཔོན་པོ་དེ་ཁའི་འགམ་ཏུ་མ་བྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
 ལྷ་མེ་རིང་པོ་ཅན་ཞིག་ཡོད་སྟེ། ཐངས་ཤིག་འཛོ་རྒྱང་དཔོན་གྱིས་ལྷེ་པ་
 གཞན་ཞིག་གི་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞིག་མནའ་མར་བསུས་པ་དང་། མནའ་མ་ལ་
 བགས་སྟོན་གསར་པ་ཞིག་བཅོས། ཁོང་གིས་འཛོ་རྒྱང་ལྷེ་པའི་བྱང་མེད་ཆོ་སྐྱོ་
 བཞོད་དགའ་པོ་རེད། ད་ལེན་པལ་ཆེར་ཁ་སྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱོམ་བཞོད་སྤྲིད་ཀྱི་རེད།
 གལ་སྤྲིད་པ་ལ་སྐྱོམ་སྤྱོད་བཞོད་བྱུང་ན་ངས་དེའི་ལྷ་གཙང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
 སྟེང་ཆ་དེ་འཛོ་རྒྱང་ལྷེ་པའི་བྱང་མེད་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཁ་སྐྱོམ་བཅམས་
 མཁན་སྤྱི་ཡིན་མ་དེས་པའི་སྐྱོམ་ཞིག་བཞོད་ནས་ག་ས་ག་ལ་བྱུང་པར་བྱས་པ་
 འདི་ལྟར།

འཛོ་རྒྱང་ཁོག་གི་དཔོན་ཚོ་བ^①ཀྱིས།

སྤྱོད་ཁ་སྤོ་གསུམ་གྱིས་སྤོ་གསུམ་ཚོ་བ^②ཏུ་བས།

① ཚོ་བ། ཞེས་པ་ཀྱི་གྲྭ་གྲྭ་ཆ་པའི་དོན་ཡིན།

② ཚོ་བ། ཞེས་པ་ཀོ་བ་སྟོན་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱུང་པ་ཆགས་པའི་དོན།